

Sølv

Dette bør du vite om sølv

Alle fortjener å skinne litt...

Stempling av sølvvarer

I Norge påbød daværende Kong Håkon V stempling av sølv så tidlig som i 1314. Stempelet var en garanti fra sølvsmiden om at sølvvaren var av riktig kvalitet og god fagmessig utførelse. Også den gangen ble det foretatt stikkprøver av offentlige kontrollører, Guardein. I dag utfører Edelmetallkontrollen dette arbeidet.

Fordi sølvet er et bløtt metall må det blandes, eller legeres, med andre metaller når det skal benyttes i smykker eller bestikk. I Norge bruker vi to forskjellige legeringer, 830 og 925. 830, som er mest vanlig, betyr at det er 830 tusendeler sølv og 170 tusendeler kobber. 925 kalles Sterling og består av 925 tusendeler sølv og 75 tusendeler kobber.

Denne legeringen benyttes bl.a. til emaljeprodukter. I Norge er det forbudt å selge varer som sølv dersom det er mindre enn 830 tusendeler sølv.

Den kjemiske betegnelsen på sølv er Ag.

**Sølv er "gammelt",
vakkert og høyst moteriktig,
som ved siden av gullet er det
mest kjente edelmetallet.**

Stell av sølv/bestikk

Hypig bruk fører til penere glans og mindre stell. Innimellom kan bestikket legges noen minutter i lunkent såpevann for deretter og tørkes med myk klut. Med jevne mellomrom må likevel sølvet pusses ordentlig, og her er flere valg-muligheter:

En myk spesialklut eller vott som er innsatt med antianløpningsstoffer egner seg godt til lett anløpne gjenstander. Gjenstanden skal bare gnis over.

Spesielle pussemidler skal brukes til sterkt anløpne gjenstander. Her er det bare å følge bruksanvisningen for å få et godt resultat.

Dersom det er kommet flekker på sølvet, kan grunnen være matvarer som egg, majones, salt, visse frukter eller grønnsaker. Slike flekker kan du fjerne ved å legge sølvet i sterk sodaoppløsning med noen biter aluminiumsfolie i 2-3 minutter. Etterpå må sølvet skylles og tørkes godt.

Oppbevaring

Sølv må oppbevares tørt. Det beste er poser av stoff, men også syrefrie plastposer er bra.

Avispapir og visse andre pakke-materialer må ikke benyttes, da de inneholder svovel som vil skade sølvet.

Gummistriker må heller aldri brukes, hverken direkte på sølvet eller rundt plastposer. Årsaken er at gummistriker etterlater seg merker som er vanskelig å fjerne. Hovedregelen for oppbevaring av sølv er at det skal slippe minst mulig luft til.

Historie

Mange generasjoner over hele verden har benyttet sølv til mynter og smykker. Dessuten har også korpusartikler i sølv vært høyt verdsatt. Korpus er lysestaker, vaser, kanner osv. som benyttes til praktiske formål eller som pyntegjenstander. I Norge er det utvunnet sølv siden 1632 på Kongsberg.

Utvinning av sølv

Verdensproduksjonen av sølv er ca. 7600 tonn i året. Sølvet har også høy gjenvinningsgrad. Det største produsentlandet er Mexico. De andre store produsentene er tidligere Sovjetunionen, Peru, Canada og USA.

Metallet sølv

Sølv er et edelt metallisk grunnstoff som har den kjemiske betegnelsen Ag og smeltepunkt 960,5 oC. Metallet er hvitt og oksyderer ikke i luften. Men sølvet svartes av svovelvannstoff som alltid forekommer i atmosfæren. Rent sølv er svært mykt, og 1 cm³ kan trekkes til en 1600 meter lang tråd. Sølv har et stort anvendelsesområde. Ca. 40% brukes til fotografering, 25% til elektriske artikler (sølv er det metallet som har størst elektrisk ledeevne), mens resten fordeler seg på mange forskjellige områder. Fordi sølv er bakteriedrepende benyttes det i økende grad i medisinske preparater.

Sølv er "gammelt",
vakkert og høyst moteriktig,
som ved siden av gullet er det
mest kjente edelmetallet.

Alle fortjener å skinne litt...